

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine**

**UPUTSTVO ZA ZAKLJUČENJE I IZVRŠENJE UGOVORA O VANSUDSKOJ
NAGODBI U 2022. GODINI**

juni 2022. godine

I Uvod

Vlada FBiH je 2019. godine uspostavila mehanizam izmirenja obaveza po pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama iz radnih odnosa putem dobrovoljne vansudske nagodbe. Proces zaključenja ugovora o vansudskoj nagodbi se, u skladu sa odlukama Vlade FBiH, provodio 2019., 2020. i 2021. godine.

Uzimajući u obzir iskustva iz prethodnog perioda, ovaj dokument, pod nazivom Uputstvo za zaključenje i izvršenje ugovora o vansudskoj nagodbi u 2022. godini (u daljem tekstu: **Uputstvo**), sadrži principe i pravila za nastavak procesa vansudske nagodbe tokom 2022. godine za potraživanja prema Budžetu FBiH po osnovu pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka iz radnih odnosa.

II Način izmirenja obaveza iz Budžeta FBiH po pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama iz radnih odnosa putem vansudske nagodbe

1. Principi, potpisnici ugovora o vansudskoj nagodbi i obuhvat potraživanja

Zaključenje vansudske nagodbe zasniva se na principu **dobrovoljnosti**, a kao potpisnici ugovora o vansudskoj nagodbi (u daljem tekstu: **Ugovor**) u svojstvu tužitelja/tražioca izvršenja mogu se pojaviti:

- a) zainteresirani uposlenici u organima i institucijama FBiH, odnosno njihovi nasljednici, koji imaju potraživanja prema Budžetu FBiH po osnovu pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka (presuda/rješenja o izvršenju) iz radnih odnosa,
- b) umirovljenici/penzioneri ili njihovi nasljednici, koji imaju potraživanja prema Budžetu FBiH po osnovu pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka (presuda/rješenja o izvršenju) iz radnih odnosa,
- c) advokatske kancelarije-punomoćnici, koje imaju potraživanja prema Budžetu FBiH po osnovu pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka (presuda/rješenja o izvršenju) iz radnih odnosa, a kojima su im dosuđeni iznosi na ime sudskih troškova parničnog i/ili izvršnog postupka.

Gore navedene ugovorne strane Ugovora mogu putem valjane pisane punomoći izdate u skladu sa zakonskim i drugim propisima opunomoćiti treća lica ili advokatske kancelarije da iste u njihovo ime potpišu, uz obavezu da valjanu punomoć prilože uz zahtjev za zaključenje vansudske nagodbe u 2022. godini (u daljem tekstu: **Zahtjev**).

Sa strane Vlade FBiH kao potpisnici Ugovora pojavljuju se: rukovodioci tuženih organa i institucija FBiH po osnovu odluke Vlade FBiH o davanju saglasnosti da mogu potpisivati Ugovore.

2. Obuhvat potraživanja prema Budžetu FBiH

Predmet Ugovora su **sva (ukupna) potraživanja** prema Budžetu FBiH na ime osnovnog duga, tj. glavnice duga kao i pripadajućih iznosa za uplate poreza i doprinosa, troškovi na ime sudskog parničnog i izvršnog postupka koja tužitelji/tražitelji izvršenja (uposlenici, umirovljenici, nasljednici i advokatske kancelarije-punomoćnici) imaju po **svim** pravosnažnim i izvršnim presudama/rješenjima o izvršenju iz radnih odnosa zaključno sa 31.10.2022. godine, i to u momentu podnošenja Zahtjeva prema jednoj od tuženih institucija ili organa FBiH. Predmet Ugovora **nisu zakonske zatezne kamate, a Ugovor se može zaključiti samo u slučaju da se tužitelji/tražitelji izvršenja njime bezuvjetno i trajno odreknu naplate zateznih kamata.** Izuzetno, dozvoljeno je zaključenje Ugovora po presudama koje su djelomično pravosnažne i izvršne za dio na koje se odnosi ta pravosnažnost i izvršnost.

U slučaju da tužitelj/trožitelj izvršenja u redovnom procesu, a tokom perioda važenja Javnog poziva za zaključenje vansudske nagodbe u 2022. godini (u daljem tekstu: **Javni poziv**) naplati dio potraživanja po nekim od pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka (uključujući glavnica duga i zatezne kamate) dozvoljeno mu je da podnese Zahtjev za preostali (ukupan) iznos potraživanja po svim preostalim pravosnažnim i izvršnim presudama/rješenjima o izvršenju. Također je dozvoljeno da jedan tužitelj/trožitelj izvršenja podnese više Zahtjeva i zaključi više Ugovora i to u slučaju kada su neke od sudskih odluka postale pravosnažne i izvršne nakon što je zaključen Ugovor po prethodno podnesenom Zahtjevu. U ovom slučaju moraju biti ispunjena dva uvjeta:

- a) da novi Zahtjev obuhvati sve pravosnažne i izvršne sudske odluke u momentu njegovog podnošenja,
- b) da je pravosnažnost i izvršnost sudskih odluka koje su obuhvaćene novim Zahtjevom utvrđena poslije podnošenja prethodnog Zahtjeva i ne kasnije od 31.10.2022. godine.

Izuzetno, moguće je zaključiti Ugovor po sudskim odlukama čija je pravosnažnost i izvršnost utvrđena poslije 31.10.2022. godine, ali samo pod sljedećim uvjetima:

- a) ukoliko su zaključeni Ugovori po svim Zahtjevima za one sudske odluke čija je pravosnažnost i izvršnost utvrđena do 31.10.2022. godine, tj. da ne postoje, odnosno nisu u obradi u trenutku razmatranja Zahtjeva u pogledu onih sudskih odluka čija je pravosnažnost i izvršnost utvrđena poslije 31.10.2022. godine,
- b) ukoliko su federalnim organima ili institucijama na raspolaganju finansijska sredstva za izvršenje Ugovora po Zahtjevima za sudske odluke čija je pravosnažnost i izvršnost utvrđena poslije 31.10.2022. godine,
- c) ukoliko se ugovor po Zahtjevima za sudske odluke čija je pravosnažnost i izvršnost utvrđena poslije 31.10.2022. godine zaključi u periodu važenja Uputstva.

Ukoliko jedna osoba ima potraživanja u svojstvu uposlenika tuženog organa ili institucije FBiH, ali i kao nasljednik, potrebno je da ta osoba (ili njegov/njen ovlašteni punomoćnik) predaju dva odvojena Zahtjeva i nakon procedure provjere tokom koje se utvrdi opravdanosti istih potpiše dva ugovora kojim bi se obuhvatila potraživanja po svim pravosnažnim presudama/rješenjima o izvršenju zaključno sa 31.10.2022. godine, uključujući i potraživanja po osnovu nasljedstva.

Ukoliko postoje potraživanja prema više institucija i organa FBiH, Zahtjev se mora podnijeti posebno kod svake od njih.

3. Forma Ugovora

U skladu sa naprijed navedenim, Ugovori se mogu zaključiti samo za isplatu potraživanja na ime osnovnog duga, uz odricanje tužitelja/trožitelja izvršenja od naplate duga u vidu svih (ukupnih) zateznih kamata po svim pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama, zaključno sa 31.10.2022. godine u momentu podnošenja Zahtjeva. Izuzetno, moguće je zaključiti Ugovor ukoliko se podnosilac Zahtjeva, pored odricanja od naplate potraživanja po osnovu zateznih kamata, odrekne i dijela glavnice putem izjave o otpustu duga (npr. ukoliko federalnim organima i institucijama nisu na raspolaganju sredstva za izmirenje ukupnog potraživanja po osnovu glavnice, a tužitelj/trožitelj izvršenja se izjasni o želji da naplati makar i dio potraživanja tokom 2022. godine).

Vlada FBiH usvojila je tekstove tri tipska Ugovora, koja obuhvataju različita potraživanja i predviđaju različite potpisnike na strani tužitelja/trožitelja izvršenja. S tim u vezi, Ugovori mogu biti potpisani od strane dvije ili tri ugovorne strane, kako slijedi:

- a) **Tekst tipskog Ugovora pod oznakom „A“** i naslovom “UGOVOR O VANSUDSKOJ NAGODBI U 2022. GODINI ZA IZMIRENJE OBAVEZA PROIZAŠLIH IZ RADNIH ODNOSA UTVRĐENIH PRAVOSNAŽNIM I IZVRŠNIM SUDSKIM ODLUKAMA PREMA UPOSLENICIMA I UMIROVLJENICIMA FEDERALNIH ORGANA I INSTITUCIJA” potpisuje se od strane dvije (2) ugovorne strane u slučajevima kada se pored ovlaštenog rukovodioca institucije ili organa FBiH kao potpisnik pojavljuje uposlenik ili njegov nasljednik, umirovljenik ili njegov nasljednik, ili treće lice/advokatska kancelarija-punomoćnik koje su ovlastili da u njihovo ime potpišu Ugovor i to za ukupna potraživanja na ime glavnice duga i pripadajućih poreza i doprinosa (bez pripadajućih iznosa po osnovu zatezних kamata) koja imaju u momentu podnošenja Zahtjeva prema Budžetu FBiH po svim pravosnažnim i izvršnim presudama/rješenjima o izvršenju iz radnih odnosa zaključno sa 31.10.2022. godine.
- b) **Tekst tipskog Ugovora pod oznakom „B“** i naslovom “UGOVOR O VANSUDSKOJ NAGODBI U 2022. GODINI ZA IZMIRENJE OBAVEZA PROIZAŠLIH IZ RADNIH ODNOSA UTVRĐENIH PRAVOSNAŽNIM I IZVRŠNIM SUDSKIM ODLUKAMA PREMA ADVOKATSKOJ KANCELARIJI – PUNOMOĆNIKU UPOSLENIKA ILI UMIROVLJENIKA U FEDERALNIM ORGANIMA I INSTITUCIJAMA” potpisuje se od strane dvije (2) ugovorne strane u slučajevima kada se pored ovlaštenog rukovodioca institucije ili organa FBiH kao potpisnik pojavljuje ovlaštenu predstavnik advokatske kancelarije-punomoćnika (koji je kao takav upisan u rješenju/uvjerenju o upisu u Imenik advokata kod nadležne advokatske komore) i to samo za ukupna (sva) potraživanja po osnovu glavnice duga na ime troškova parničnog i izvršnog postupka (bez pripadajućih iznosa po osnovu zatezних kamata) koja ima u momentu podnošenja Zahtjeva prema Budžetu FBiH po svim pravosnažnim i izvršnim presudama/rješenjima o izvršenju iz radnih odnosa zaključno sa 31.10.2021. godine.
- c) **Tekst tipskog Ugovora pod oznakom „C“** i naslovom „UGOVOR O VANSUDSKOJ NAGODBI U 2022. GODINI ZA IZMIRENJE OBAVEZA PROIZAŠLIH IZ RADNIH ODNOSA UTVRĐENIH PRAVOSNAŽNIM I IZVRŠNIM SUDSKIM ODLUKAMA PREMA UPOSLENICIMA, UMIROVLJENICIMA FEDERALNIH ORGANA I INSTITUCIJA I ADVOKATSKIM KANCELARIJAMA – PUNOMOĆNICIMA“ potpisuje se od strane tri (3) ugovorne strane u slučajevima kada se pored ovlaštenog rukovodioca institucije ili organa FBiH pojavljuju još dva potpisnika, kako slijedi:
 - 1) uposlenik ili njegov nasljednik, umirovljenik ili njegov nasljednik, ili treće lice/advokatska kancelarija-punomoćnik koje su ovlastili da u njihovo ime potpišu Ugovor i to za potraživanja na ime glavnice duga sa pripadajućim porezima i doprinosima (bez pripadajućih iznosa po osnovu zatezних kamata) koja imaju u momentu podnošenja Zahtjeva po svim pravosnažnim i izvršnim presudama/rješenjima o izvršenju iz radnih odnosa zaključno sa 31.10.2022. godine, i
 - 2) advokatska kancelarija-punomoćnik za potraživanja na ime troškova sudskih parničnih i izvršnih postupaka (bez pripadajućih iznosa po osnovu zatezних kamata) koja imaju u momentu podnošenja Zahtjeva po svim pravosnažnim i izvršnim presudama/rješenjima o izvršenju iz radnih odnosa zaključno sa 31.10.2022. godine.

4. Popunjavanje i prilagodba teksta tipskih Ugovora

Izuzetno, Ugovor može biti potpisan između dvije ugovorne strane, a da obuhvati sva potraživanja po osnovu glavnice i dosuđenih troškova na ime parničnog i izvršnog postupka. Radi se o rijetkim situacijama gdje je tužitelj/trožitelj izvršenja ili sam snosio ove troškove ili sam sebe zastupao pa samim tim također sam platio troškove parničnog i izvršnog postupka. U ovim situacijama rukovodioci organa i institucija FBiH dužni su nakon provjere Zahtjeva (ukoliko se utvrdi opravdanost) pisanim putem zatražiti da im Ured premijera FBiH dostavi pojašnjenje u smislu tipskog Ugovora kojeg bi potpisali.

Obaveza je podnosioca Zahtjeva da sa web stranice Vlade FBiH preuzme i popuni za njega odgovarajući tekst tipskog Ugovora, te ga nakon toga potpiše u četiri (4) primjerka (odnosno šest (6) primjeraka u slučaju tipskog Ugovora pod oznakom „C“) i zajedno sa Zahtjevom i pripadajućom dokumentacijom (vidi Javni poziv) preda na protokol (službu za prijem pošte) tužene institucije ili organa FBiH. Sa druge strane, obaveza je rukovodilaca organa i institucija FBiH i njegovih službi da svim zainteresiranim podnosiocima Zahtjeva pruže svu pomoć u davanju informacija i popunjavanju odgovarajućeg tipskog Ugovora.

Dijelovi tekstova tipskih Ugovora pod oznakama „A“ i „C“ u kojem se traži navođenje iznosa na ime poreza i doprinosa za PIO/MIO utvrđen pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama se popunjava samo u slučajevima sudskih odluka u kojima su dosuđeni ovi iznosi, u suprotnom taj dio ne treba popuniti ili na odgovarajućem dijelu upisati 0 (nula) radi potvrde da u konkretnom Ugovoru ne postoje potraživanja ove vrste prema Budžetu FBiH.

Tekst tipskog Ugovora pod oznakom „C“ može se zaključiti samo u izuzetnim situacijama, obzirom da se odvojenim zaključenjem tipskih Ugovora pod oznakama „A“ i „B“ mogu izvršiti plaćanja po svim vrstama potraživanja definiranih u tekstu tipskog Ugovora pod oznakom „C“. Kako bi se osiguralo da zaključenje teksta tipskog Ugovora pod oznakom „C“ bude u skladu sa Uputstvom, potrebno je da tužena federalna institucija ili organ osiguraju prethodnu saglasnost za zaključenje ove vrste ugovora od Ureda premijera FBiH.

U slučajevima pravosnažnih i izvršnih sudskih presuda gdje su dosuđeni iznosi po osnovu poreza na dohodak, potrebno je visinu utvrđenog osnovnog duga (glavnice koja je predmet Ugovora) umanjiti za iznos poreza na dohodak ukoliko ga izmiruje tužena federalna institucija ili organ kao poslodavac. U suprotnom, potrebno je uz potpis Ugovora osigurati potpis na pisanu izjavu da će taj iznos izmiriti tužitelj/trožitelj izvršenja. Radi sigurnosti uplate dosuđenog iznosa po osnovu poreza na dohodak, predlaže se (gdje god je to moguće) da ovaj iznos izmiri tužena federalna institucija ili organ na naprijed navedeni način.

Ukoliko se radi o presudama na koje nisu uložene žalbe, pa su samim tim pravosnažne i automatski izvršne, u odgovarajućem dijelu Ugovora nije potrebno navoditi brojeve rješenja o izvršenju koja se u ovim slučajevima tzv. dobrovoljnog izvršenja i ne donose.

U konsultaciji sa podnosiocima zahtjeva, a na osnovu naloga rukovodilaca tuženih organa i institucija FBiH, nadležne službe dužne su prilagoditi tekst odgovarajućeg tipskog Ugovora **samo u slijedećim slučajevima:**

- a) ukoliko se tokom provjere opravdanosti/osnovanosti potraživanja po osnovu podnešenih Zahtjeva uoče tzv. „dupla potraživanja“ tj. „dupla utuženja“. Naime, tokom dosadašnje provedbe vansudske nagodbe uočeni su slučajevi postojanje više pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka koje sadrže isti tužbeni zahtjev. Stoga je većina ovih zahtjeva odbijena kao neosnovana zbog zaštite Budžeta FBiH. U ovim slučajevima, rukovodioci institucija i organa FBiH mogu potpisati Ugovore koji obuhvataju isplatu glavnice i pripadajućih poreza i doprinosa/troškova na ime parničnog i

izvršnog postupka samo po jednoj od ovakvih pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka, i to ukoliko od strane nadležnih službi tužene institucije ili organa FBiH prilagođeni tekst odgovarajućeg tipskog ugovora sadrži izjavu tužitelja/tražitelja izvršenja, tj. podnosioca Zahtjeva o bezuvjetnom i trajnom otpustu duga po svim drugim pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama kojima su dosuđene isplate glavnica, pripadajućih poreza i doprinosa/troškova na ime parničnog i izvršnog postupka po istom tužbenom zahtjevu, a u skladu sa članom 344. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima. Pored uključenja ove odredbe u tekst odgovarajućeg tipskog Ugovora, rukovodioci institucija i organa FBiH i njihove nadležne službe dužne su osigurati da podnosioci Zahtjeva potpišu (uz ovjeru potpisa kod općinske službe ili notara) u naprijed navedenom smislu posebnu ličnu izjavu o bezuvjetnom i trajnom otpustu duga koja bi kao aneks činila sastavni dio Ugovora. Ova obaveza odnosi se na sve naprijed navedene tužitelje/tražitelje izvršenja: (a) uposlenike u organima i institucijama FBiH, odnosno njihove nasljednike, b) umirovljenike/penzionere ili njihove nasljednike, (c) advokatske kancelarije-punomoćnike kojima su dosuđeni iznosi na ime sudskih troškova parničnog i izvršnog postupka. **Osim ove prilagodbe, rukovodioci institucija i organa FBiH nemaju ovlasti u bilo kom drugom smislu mijenjati tekstove tipskih Ugovora, osim ako to nije propisano Uputstvom.**

- b) moguće su situacije u kojima institucija ili organ FBiH nije u mogućnosti zaključiti Ugovor (iako je provjerom utvrđena opravdanost potraživanja, kao i prioritet zaključenja) jer iznos za njegovo izvršenje premašuje sredstva koja su instituciji ili organu FBiH preostala tj. na raspolaganju za ovu svrhu. U ovom slučaju, a da bi se ispoštovao princip prioriteta zaključenja Ugovora (da se Ugovori zaključuju po redoslijedu predaje Zahtjeva) dozvoljena je mogućnost da se podnosilac Zahtjeva, pored odricanja od naplate po osnovu zatezних kamata odrekne i dijela glavnice duga po jednoj ili više pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka u dijelu koji će omogućiti izvršenje Ugovora u odnosu na sredstva koja su na raspolaganju organima i institucijama FBiH. S ovim u vezi, rukovodioci institucija i organa FBiH mogu potpisati od strane njihovih službi prilagođen tekst odgovarajućeg tipskog Ugovora koji obuhvata isplatu „umanjene glavnice duga“ i koji **sadrži izjavu tužitelja/tražitelja izvršenja, tj. podnosioca zahtjeva o bezuvjetnom i trajnom otpustu duga u tom dijelu, a u skladu sa članom 344. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima.** Pored uključenja ove odredbe u tekst odgovarajućeg tipskog Ugovora, rukovodioci institucija i organa FBiH i njihove nadležne službe dužne su osigurati da podnosioci Zahtjeva potpišu i ovjere u naprijed navedenom smislu posebnu ličnu izjavu o otpustu duga koja bi kao aneks činila sastavni dio Ugovora. Ova mogućnost dozvoljena je svim naprijed navedenim tužiteljima/tražiteljima izvršenja: (a) uposlenicima u organima i institucijama Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno njihovim nasljednicima, b) umirovljenicima/penzionerima ili njihovim nasljednicima, (c) advokatskim kancelarijama-punomoćnicima kojima su dosuđeni iznosi na ime sudskih troškova parničnog i izvršnog postupka. **Osim ove i naprijed navedene prilagodbe, rukovodioci institucija i organa FBiH nemaju ovlasti u bilo kom drugom smislu mijenjati tekstove tipskih Ugovora.**

III Proces vansudske nagodbe

1. Tok procesa

Vansudska nagodba zasniva se na principu **dobrovoljnosti**, a sam proces započinje kada se tužitelj/tražitelj izvršenja pravovremeno odazove na Javni poziv podnošenjem Zahtjeva i:

- a) zatraži isplatu naprijed navedenog potraživanja;

- b) potpiše odgovarajući tipski Ugovor (u 4 primjerka, odnosno 6 primjeraka u slučaju tipskog Ugovora pod oznakom „C“) i preda nadležnoj službi za prijem pošte tužene institucije ili organa zajedno sa Zahtjevom; i
- c) priloži dokumente navedene u Javnom pozivu (uz Zahtjev).

Proces vansudske nagodbe okončava se potpisivanjem Ugovora od strane ovlaštenog rukovodioca tužene institucije ili organa FBiH (nakon što se provjerom Zahtjeva utvrdi opravdanost potraživanja) i isplatom ugovorenog iznosa u roku koji je ugovoren. Izuzetno, do potpisivanja Ugovora može doći bez podnošenja Zahtjeva u 2022. godini, i to u slijedećim slučajevima:

- a) ako je zahtjev sa pratećom dokumentacijom već podnesen tokom 2021. godine, a proces provjere (radi utvrđivanja opravdanosti zahtjeva) nije okončan do kraja iste, nego tokom 2022. godine kada je utvrđena opravdanost potraživanja,
- b) ako je zahtjev sa pratećom dokumentacijom podnesen tokom 2021. godine, kada je utvrđena i opravdanost potraživanja, ali nije došlo do potpisivanja ugovora iz bilo kojih razloga (npr. radi nedostatka sredstava za svrhu vansudske nagodbe),
- c) ako iz bilo kojih razloga nije došlo do izvršenja ugovora koji je potpisan tokom 2021. godine, a strane potpisnice se slože da se potpišu novi Ugovori u 2022. godini (kojim bi se prethodni stavili van snage) i time omogućila isplata ugovorenih iznosa iz sredstava Budžeta FBiH za 2022. godinu.

2. Provjera opravdanosti Zahtjeva, potpisivanje i izvršenje Ugovora

Prije potpisivanja Ugovora, rukovodioci i nadležne službe organa i institucija FBiH dužni su izvršiti provjeru Zahtjeva u smislu: a) pravovremenosti podnošenja/potpunosti i valjanosti predate dokumentacije, i b) opravdanosti potraživanja, kako u pogledu visine, tako i osnovanosti. Za ovu vrstu provjere nije propisan rok u kojem treba biti okončana, jer se akcenat stavlja na potrebu da do potpisivanja Ugovora dođe samo u onim situacijama kada se utvrdi bezuvjetna osnovanost potraživanja i valjanost dokumentacije. Proces provjere Zahtjeva vrši se paralelno sa prijemom novih, a nije propisano ograničenje u smislu broja Zahtjeva koji se mogu zaprimiti.

Potpisivanje Ugovora vrši se tek nakon okončanja procesa provjere uz uvjet da institucije i organi FBiH imaju dovoljno sredstava za izvršenje svakog od njih. **Strogo se zabranjuje potpisivanje Ugovora ukoliko institucija ili organ FBiH iz bilo kojih razloga ne raspolaže sa dovoljno sredstava za izvršenje istih.** U slučajevima kada provjera opravdanosti Zahtjeva traje duže, Ugovor može biti potpisan i poslije isteka roka na koji je raspisan Javni poziv, ali i u ovom slučaju **samo pod uvjetom da je Zahtjev predat blagovremeno, te da institucije i organi FBiH imaju na raspolaganju dovoljno sredstava za isplatu ugovorenih iznosa.**

Plaćanja koja iz bilo kojih razloga nisu izvršena po zaključenim ugovorima o vansudskoj nagodbi iz 2021. godine moguće je izvršiti iz sredstava Budžeta za 2022. godinu ukoliko rukovodilac institucije ili organa FBiH ocijeni da je to u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima. Alternativno, rukovodioci mogu ponuditi zaključenje Ugovora (u 2022. godini) kojim bi se već potpisani stavili van snage. U ovim slučajevima **ne postoji obaveza podnošenja Zahtjeva u 2022. sa pripadajućom dokumentacijom, obzirom da je po istima već utvrđena opravdanost potraživanja u prethodnom postupku provjere.**

U skladu sa naprijed navedenim, Uputstvom je dozvoljeno podnošenje Zahtjeva za preostala ukupna potraživanja (bez iznosa po osnovu zateznih kamata) ukoliko je podnosilac Zahtjeva u toku perioda na koji

je raspisan Javni poziv već naplatio dio potraživanja u tzv. redovnom postupku koji podrazumijeva naplatu glavnice i pripadajućih zatezних kamata. S tim u vezi, ukoliko su potraživanja po nekim od pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka koja su predmet vansudske nagodbe po ugovorima koji su potpisani tokom 2021. godine (a koji nisu iz bilo kojih razloga izvršeni) stigla na tzv. redovnu isplatu u toku važenja roka na koji je oglašen Javni poziv dozvoljeno je, ukoliko podnosilac zahtjeva to zatraži pisanim putem, raskidanje ovih ugovora te zaključenje novih koji bi obuhvatili potraživanja po svim preostalim pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama (bez iznosa po osnovu zatezних kamata), također bez podnošenja novog Zahtjeva i nove dokumentacije. Ova mogućnost se predviđa **samo za one ugovore koji su zaključeni tokom perioda važenja javnog poziva u 2021. godini**, i koji iz bilo kojih razloga nisu izvršeni do raspisivanja Javnog poziva (za zaključenje vansudske nagodbe u 2022. godini).

Tokom trajanja perioda na koji je raspisan Javni poziv, institucije i organi FBiH dužni su vršiti provjeru zahtjeva koji su podnešeni tokom 2021. godine te u slučaju utvrđivanja opravdanosti pristupiti potpisivanju i izvršenju Ugovora prema redoslijedu podnošenja zahtjeva.

Tokom dosadašnje implementacije vansudske nagodbe kod pojedinih institucija i organa primijećeni su slučajevi tzv. duplog utuživanja. Tom prilikom utvrđeno je da su podizane tužbe po istom tužbenom zahtjevu više puta, najčešće od strane različitih pravnih zastupnika (advokatskih kancelarija-opunomoćenika). S tim u vezi uočeno je postojanje više pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka koje sadrže iste tužbene zahtjeve. Uzimajući ovo u obzir, a radi zaštite Budžeta FBiH, rukovodioci i službe institucija i organa FBiH dužni su tokom provjere opravdanosti Zahtjeva **obratiti posebnu pažnju na to da ne dođe do zaključenja ugovora koji bi obuhvatili tzv. dupla potraživanja, tj. pravosnažne i izvršne sudske odluke koje sadrže isti tužbeni zahtjev.**

Tokom provjere opravdanosti Zahtjeva, rukovodioci i službe institucija i organa FBiH su dužni posebno obratiti pažnju da se Ugovori zaključuju samo sa onim podnosiocima Zahtjeva koji traže izvršenje potraživanja **po svim pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama iz radnih odnosa** koje imaju prema tuženoj instituciji ili organu FBiH u momentu podnošenja Zahtjeva zaključno sa 31.10.2022. godine, i koji su u tom pogledu dostavili kompletnu dokumentaciju.

Kao što je naprijed navedeno, moguće su situacije u kojima institucije ili organi FBiH nisu u mogućnosti zaključiti Ugovor (iako je provjerom utvrđena opravdanost Zahtjeva i osnovanost potraživanja) jer iznos za izvršenje Ugovora premašuje sredstva koja su preostala ili na raspolaganju za ovu svrhu. S ovim u vezi, a da bi se ispoštovao princip prioriteta izvršenja Ugovora (da se Ugovori izvršavaju po redoslijedu predaje pozitivno riješenih Zahtjeva), dozvoljena je mogućnost zaključenja Ugovora **ukoliko se podnosilac Zahtjeva dobrovoljno, pored odricanja od naplate po osnovu zatezних kamata, odrekne i dijela glavnice duga po jednoj ili više pravosnažnih i izvršnih presuda**, u dijelu koji će omogućiti izvršenje Ugovora u odnosu na sredstva koja su na raspolaganju organima i institucijama FBiH. U suprotnom, rukovodioci federalnih organa i institucija dužni su ovakve situacije prevazići **najprije putem tzv. interne preraspodjele sredstava, a ukoliko to nije moguće dužni su putem redovnih mjesečnih izvještaja (vidi dole) uputiti inicijativu/prijedlog Federalnom ministarstvu finansija za dodjelu dodatnih sredstava putem preraspodjele sredstava između budžetskih korisnika** ili na drugi način, sve u skladu sa važećim propisima.

Potpisivanje, a samim tim i izvršenje Ugovora vrši se **prema redoslijedu predaje Zahtjeva nadležnoj službi institucije ili organa FBiH za prijem pošte, a koji su tokom provjere pozitivno riješeni**. To znači da je dozvoljeno, ukoliko iz bilo kojih razloga provjera po nekim Zahtjevima traje dugo, potpisati Ugovore i

isplatiti ugovorene iznose po onim Zahtjevima koji su pozitivno riješeni, tj. odobreni (kod kojih je okončana provjera utvrđivanjem opravdanosti potraživanja) bez obzira što su podneseni kasnije u odnosu na Zahtjeve koji su još uvijek u fazi provjere. Dakle, u svim situacijama **prioritet za potpis Ugovora imaju Zahtjevi koji su pozitivno riješeni i koji su podnešeni ranije u odnosu na one koji su u obradi**, opet pod uvjetom da institucije i organi FBiH imaju sredstva za njihovo izvršenje.

Tokom dosadašnje implementacije vansudske nagodbe, kod pojedinih institucija i organa FBiH primijećeno je nerazumijevanje u pogledu primjene ugovorenog roka za izvršenje Ugovora (koji je iznosio 60 dana). Rukovodioci institucija i organa FBiH dužni su isplatiti ugovoreni iznos u roku koji je ugovoren i koji stoji u Ugovoru, a ne čekati da se isplata izvrši nakon proteka ugovorenog roka.

Rukovodioci institucija i organa FBiH koji imaju potraživanja prema Budžetu FBiH po pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama iz radnih odnosa također mogu podnijeti Zahtjev, koji po istim pravilima utvrđenim u Uputstvu moraju proći proces provjere. Ukoliko se provjerom utvrdi da je Zahtjev opravdan, rukovodioci mogu potpisati Ugovor sa ovlaštenim osobama iz institucije ili organa FBiH kojim rukovode.

IV Izvještavanje i preraspodjela sredstava

1. Izvještavanje

Rukovodioci institucija i organa FBiH dužni su tokom perioda važenja Javnog poziva sačiniti mjesečne izvještaje o implementaciji vansudske nagodbe te ih dostaviti Federalnom ministarstvu finansija, a kopiju istog Uredu premijera FBiH. Izvještaj treba da sadrži slijedeće elemente:

- a) broj zaprimljenih Zahtjeva od objave Javnog poziva
- b) broj potpisanih Ugovora od objave Javnog poziva
- c) broj izvršenih Ugovora (na osnovu isplaćenih ugovorenih iznosa) od objave Javnog poziva
- d) ukupno isplaćena sredstva po osnovu izvršenja Ugovora od objave Javnog poziva
- e) preostala sredstva na raspolaganju za svrhu vansudske nagodbe u momentu zaključenja izvještaja
- f) potrebna sredstva da bi se zaključili ugovori po svim zahtjevima u kojima je utvrđena opravdanost potraživanja u momentu zaključenja izvještaja

Svi mjesečni izvještaji trebaju sadržavati sumirane podatke od momenta objave Javnog poziva.

2. Preraspodjela sredstava

Rukovodioci institucija i organa FBiH dužni su krajem mjeseca dostavljati naprijed navedene mjesečne izvještaje o realizaciji procesa vansudske nagodbe. Ukoliko neki od federalnih organa i institucija bilježi povećani interes za vansudskom nagodbom i usljed toga nije u mogućnosti zaključiti Ugovore po svim pozitivno riješenim Zahtjevima zbog nedostatka finansijskih sredstava, **potrebno je najprije poduzeti sve korake kako bi se ova situacija prevazišla kroz tzv. internu preraspodjelu sredstava**. Ukoliko to ne bude moguće, rukovodioci federalnih organa i institucija dužni su u okviru svojih redovnih mjesečnih izvještaja informirati, prije svega Federalno ministarstvo finansija, a i Ured premijera FBiH o visini nedostajućih sredstava te predložiti da im se ista dodijele putem preraspodjele sredstava između budžetskih korisnika ili na drugi način, sve u skladu sa važećim propisima.

Federalno ministarstvo finansija dužno je razmotriti ove zahtjeve za novim sredstvima te ukoliko postoji mogućnost predložiti Vladi FBiH odluku o preraspodjeli sredstava. U međuvremenu, a u skladu sa naprijed navedenim rukovodioci ne mogu zaključiti ni jedan Ugovor ukoliko institucije i organi FBiH kojima

rukovode ne raspolažu sa sredstvima za njihovo izvršenje, tj. sve dok im se dodatna sredstva za ovu svrhu ne stave na raspolaganje.

3. Pojašnjenja procesa vansudske nagodbe

Rukovodioci institucija i organa FBiH dužni su slijediti upute iz ovog uputstva, kao i upute sadržane u Javnom pozivu. U slučaju postojanja nejasnoća, dužni su pismenim putem (dopisom ili slanjem e-maila) kontaktirati ovlaštenu osobu iz Ureda premijera FBiH radi pribavljanja pojašnjenja, mišljenja i slično. Ovlaštena osoba iz Ureda premijera FBiH dužna je pismenim putem (dopisom ili e-mailom) u razumnom roku uputiti pojašnjenja, mišljenja i slično.

V Obaveze učesnika u procesu vansudske nagodbe na strani Vlade FBiH

1. Obaveze Ureda premijera FBiH

Ovlaštena osoba iz Ureda premijera FBiH dužna je u razumnom roku, a na traženje rukovodilaca federalnih organa i institucija (putem slanja dopisa ili email poruka) uputiti pismenim putem potrebna pojašnjenja, mišljenja i slično vezano za proces zaključenja i izvršenja Ugovora. Ovlaštena osoba iz Ureda premijera FBiH također je dužna telefonskim putem, a na poziv rukovodilaca federalnih organa i institucija ili njihovih ovlaštenih uposlenika obaviti konsultacije, pružiti savjete i slično. Ovlaštena osoba iz Ureda premijera FBiH nije dužna odgovarati na upite podnosioca Zahtjeva, jer je to u isključivoj nadležnosti rukovodilaca federalnih organa i institucija i njihovih nadležnih službi.

2. Obaveze Federalnog ministarstva finansija

Federalno ministarstvo finansija je dužno zaprimiti izvještaje institucija i organa FBiH o realizaciji vansudske nagodbe (vidi naprijed). Koristeći ove mjesečne izvještaje, te u direktnom kontaktu sa federalnim organima i institucijama, Federalno ministarstvo finansija je dužno kad god se steknu uvjeti pripremiti i Vladi Federacije BiH dostaviti na razmatranje odluke o preraspodjeli sredstava između budžetskih korisnika u korist onih organa i institucija FBiH kojima ta sredstva nedostaju, a zbog iskazanog većeg interesa za potpisivanje Ugovora. Međutim, rukovodioci federalnih organa i institucija su dužni prije obraćanja Federalnom ministarstvu finansija finansijska sredstva za zaključenje Ugovora iznaći putem tzv. interne preraspodjele sredstava.

3. Obaveze Generalnog sekretarijata Vlade FBiH

1. Dostaviti federalnim organima i institucijama zaključke Vlade FBiH vezano za nastavak procesa zaključenja i izvršenja vansudske nagodbe u 2022. godini i od strane Vlade FBiH usvojene dokumente i odluku kako slijedi:
 - a. Javni poziv,
 - b. Zahtjev,
 - c. tekstove 3 (tri) tipska Ugovora, pod oznakama „A“, „B“ i „C“,
 - d. Uputstvo,
 - e. Odluka o davanju saglasnosti na Uputstvo za zaključenje i izvršenje ugovora o vansudskoj nagodbi u 2022. godini, usvojenu od strane Vlade FBiH.
2. Objaviti Javni poziv u najmanje 4 (četiri) dnevne novine.
3. Na web stranici Vlade FBiH objaviti tekstove:
 - a. Javnog poziva

- b. Zahtjeva
- c. 3 (tri) tipska Ugovora, pod oznakama „A“, „B“ i „C“

4. Obaveze rukovodilaca federalnih organa i institucija i njihovih službi prije objave Javnog poziva

1. Upoznati nadležne službe o zaključcima Vlade FBiH vezano za zaključenje i izvršenje vansudske nagodbe.
2. Upoznati nadležne službe o:
 - a. Javnom pozivu,
 - b. Zahtjevu,
 - c. tekstovima 3 (tri) tipska Ugovora, pod oznakama „A“, „B“ i „C“,
 - d. Uputstvu,
 - e. Odluci o davanju saglasnosti na Uputstvo za zaključenje i izvršenje ugovora o vansudskoj nagodbi u 2022. godini, usvojenju od strane Vlade FBiH.

5. Obaveze rukovodilaca federalnih organa i institucija i njihovih službi nakon objave Javnog poziva

1. Putem javnog oglasa ili na drugi način upoznati uposlene (i po mogućnosti umirovljenike i advokatske kancelarije koja imaju potraživanja iz radnih odnosa prema Budžetu FBiH) federalnih organa ili institucije o sadržaju Javnog poziva.
2. Instruirati nadležne službe da svim zainteresiranim tužiteljima/tražiteljima izvršenja, njihovim nasljednicima ili opunomoćenicima pruže informacije o procesu zaključenja i izvršenja Ugovora, te po potrebi pruže pomoć pri popuni Zahtjeva i odgovarajućih tekstova tipskih Ugovora o u skladu sa Uputstvom.
3. Izvršiti prilagođavanja tekstova tipskih Ugovora u situacijama utvrđenim Uputstvom.
4. Osigurati da nadležna služba za prijem pošte uredno prima Zahtjeve ukoliko su isti pravilno popunjeni i ukoliko je dostavljena sva tražena dokumentacija kako je navedeno u Javnom pozivu.
5. Osigurati da nadležna služba za prijem pošte potvrdi prijem uredno popunjenog Zahtjeva sa potpunom dokumentacijom tako što će izdati odgovarajuću potvrdu sa brojem protokola pod kojim je Zahtjev zaprimljen.
6. Po prijemu Zahtjeva, potpisanih odgovarajućih Ugovora i prateće dokumentacije zajedno sa nadležnim službama izvršiti potrebne provjere u smislu opravdanosti podnešenog Zahtjeva u pogledu:
 - a. pravovremenosti predaje Zahtjeva
 - b. valjanosti potpisnika:
 - i. u svojstvu uposlenika
 - ii. u svojstvu umirovljenika/penzionera
 - iii. u svojstvu nasljednika
 - iv. u svojstvu ovlaštenog opunomoćenika
 - v. u svojstvu advokatske kancelarije - punomoćnika tražitelja izvršenja
 - c. osnovanosti potraživanja po svim (ukupnim) pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama koje podnosioci Zahtjeva imaju prema Budžetu FBiH u momentu podnošenja Zahtjeva, zaključno sa 31.10.2022. godine.

- d. valjanosti/ispravnosti dokumentacije koja se prilaže uz Zahtjev, a u skladu sa Javnim pozivom.
 - 7. U slučaju prijema nepravilno popunjenog Zahtjeva ili Ugovora ili Zahtjeva sa nedostajućom ili nevaljanom/neispravnom dokumentacijom naložiti nadležnim službama da o tome upoznaju podnosioca Zahtjeva i od njega traže dostavu ispravne i potpune dokumentacije.
- 6. Obaveze rukovodilaca federalnih organa i institucija u pogledu potpisivanja i izvršenja Ugovora**
- 1. Ukoliko se provjerom utvrdi opravdanost Zahtjeva potrebno je:
 - a. pristupiti potpisivanju Ugovora nakon što se prethodno provjeri da li za izvršenje istog/istih postoje raspoloživa sredstva,
 - b. nakon potpisa Ugovora potrebno ih je proslijediti nadležnoj službi radi isplate ugovorenog iznosa u ugovorenom roku.
 - 2. Plaćanja (izvršenja) po osnovu zaključenih Ugovora vršiti na osnovu instrukcija Federalnog ministarstva finansija sa razdjela federalnog organa ili institucije u okviru iznosa koji je za tu svrhu odobren Budžetom FBiH za 2022. godinu.
 - 3. Plaćanja (izvršenja) po osnovu zaključenih Ugovora vršiti prema redoslijedu zaprimljenih Zahtjeva od strane nadležnih službi za prijem pošte koji su tokom provjere pozitivno riješeni tj. kod kojih je utvrđena opravdanost potraživanja.
 - 4. Potpisati one Ugovore koje je moguće izvršiti u odnosu na sredstva koja su za tu svrhu federalnoj instituciji ili organu odobrena u Budžetu FBiH za tekuću godinu na način kako je propisano Uputstvom.
- 7. Obaveze rukovodilaca federalnih organa i institucija u pogledu izvještavanja**

Rukovodioci institucija i organa FBiH obavezni su dostavljati blagovremeno mjesečne izvještaje o realizaciji vansudske nagodbe u formi izvještaja koji sadrži naprijed navedene podatke (vidjeti poglavlje **IV Izvještavanje i preraspodjela sredstava**).